

תוספת מס' 1.

לעתון הרשמי גליון מיוחד מס' 1065 מיום 20 בדצמבר, 1940.

פקודת בריאות העם.

מס' 40 לש' 1940.

פקודה המאחדת ומרחיבה את החוק בענין בריאות הצבור בפלשתינה (א"י).
הנציב העליון לפלשתינה (א"י) מחוקק בזה בעצתה של המועצה הפלשתינאית (א"י) לאמור:—

חלק א.

מבוא.

1. פקודה זו תקרא פקודת בריאות העם, 1940. השם.
2. בפקודה זו יהיו למונחים הבאים הפירושים שבצדם, תוך אם ענין הכתוב פירוש.
יחייב פירוש אחר:—
"יום" ו"שעות היום" פירושה הזמן שבין שעה שמונה בבוקר ושעה חמש בערב;
"מחלקה" פירושה מחלקת הבריאות;
"מנהל" פירושו מנהל שירותי הרפואה או בא כוח מוסמך של מנהל שירותי הרפואה;
"משרד הבריאות המחוזי" פירושו משרד מחוזי של מחלקת הבריאות;
"בית חרושת" כולל בית מלאכה ומקום עבודה;
"בית" פירושו כל בנין או מבנה המשמש לדירה לבני אדם, והוא כולל בית ספר, חנות, בית חרושת או בנין אחר שבהם דרים או עובדים בני אדם;
"מפקח" פירושו מפקח של מחלקת הבריאות והוא כולל מפקח־משנה של מחלקת הבריאות, וכן מפקח של רשות סניטרית מקומית שהמנהל ייפה את כחו בכתב כדין;

„קרקע“ כוללת מים וכל זכות או שעבוד על הקרקע או המים ;
„רופא בעל רשיון“ פירושו רופא מוסמך שניתן לו רשיון לעסוק ברפואה
בפלשתינה (א״י) ;

„הרשות הסניטרית המקומית“ באזור עירוני פירושו מועצת העיריה ובאזור
המתנהל ע״י מועצה מקומית פירושה המועצה המקומית, ואילו באזורים שאין
בהם לא מועצה מקומית ולא מועצת עיריה פירושה — באיחוד המקומי של
מחלקת הבריאות ;

„מחזיק“ לגבי בנין או חלק מבנין פירושו המחזיק בהם, או ממונה או משגיח
עליהם או מנהלם, אם לחשבונו הוא ואם בתור סוכן של אדם אחר, ואילו
לגבי אגיה פירושו רב החובל או אדם אחר הממונה באותה שעה עליה.

„בעלים“ פירושו האדם המקבל באותה שעה את שכר הדירה או דמי החכירה
או הרוחים של המקום אשר אליו מתיחסת מלה זו, אם לחשבונו הוא ואם
כסוכן של אדם אחר או בשמו או אשר היה מקבל את השכר הנ״ל אילו
היה המקום מושכר ;

„המקום“ כולל בנינים או קרקעות בכל צורת חזקה שהיא, בין פתוחים ובין
סגורים, בין שבנו עליהם ובין שלא בנו עליהם, בין צבוריים ובין פרטיים
ובין שמחזיקים אותם עפ״י סמכות מכוח החוק ובין שאין מחזיקים אותם
עפ״י סמכות מכוח החוק ;

„מרכבה צבורית“ פירושה כל מין מרכבה, בין שהיא נעה בכוח מניע ובין
שהיא רתומה לבהמות, המשמשת או מכוונת לשמש להובלת גוסעים בשכר ;
„הרופא הממשלתי הראשון“ פירושו הרופא הממשלתי הראשון של מחלקת
הבריאות, והרופא הממשלתי פירושו רופא ממשלתי של מחלקת הבריאות ;
„אגיה“ כוללת ספינת מפרש או קיטור או סירה שאינה שייכת לממשלת הוד
מלכותו או לכל ממשלה אחרת ;

„רחוב“ כולל כל כביש, רחבה או מעבר, בין שהם רשות הרבים ובין שאינם
רשות הרבים, שיש לצבור זכות המעבר בהם, וכן הדרך אשר על פני כל
גשר צבורי וכן כל כביש או מעבר המשמשים או המכוונים לשמש אמצעי
גישה לשני בתים או יותר בין שיש לצבור זכות המעבר בהם ובין שאין
לצבור זכות המעבר בהם וכל הצנורות, התעלות והגומות שבצדי רחובות
רואין אותם כחלק מאותו רחוב ;

„כפר“ פירושו כל עיר או כפר, פרט לעיר שיש בה מועצת עיריה, והוא כולל
נקודה חקלאית ;

„רשות הכפר“ פירושה המועצה המקומית לגבי כפר שיש בו מועצה מקומית
ובמקרים אחרים פירושה המוכתר וזקני העדה באותה שעה.

חלק ב.

יצירת אזורים ורשויות.

3—(1) לצורך פקודה זו תחולק הארץ לאזורים שיהיו קרויים:—

אזורים סניטריים
עירוניים וכפריים.

(I) אזורים סניטריים עירוניים, וכן

(II) אזורים סניטריים כפריים

(ולשם הקצור קרויים אזורים אלה בפקודה זו בשם „אזורים עירוניים“ ו„אזורים כפריים“). ואזורים עירוניים וכפריים אלה יהיו כפופים לשיפוטן של רשויות סניטריות מקומיות כמוגדר בסעיף 2, אשר תהיינה להן הסמכויות המוזכרות בפקודה זו.

פרק 5. (2) אזורים סניטריים עירוניים יהיו האזורים הכפופים מזמן לזמן לשיפוטה של מועצת עיריה או של מועצה מקומית שהוקמה עפ"י פקודת העיריות, 1934, או פקודת המועצות המקומיות.

אזורים סניטריים כפריים יהיו אותם האזורים שהנציב העליון יכריז עליהם מזמן לזמן בצו כעל אזורים סניטריים כפריים.

חלק ג.

הודעת לידות ופטירות ורישומן—בתי עלמין.

הודעת לידות. (1)–(4) לגבי כל ילד (ה) שנולד (ה) בארץ, חייבים האב או האם, ואם אין הם ממלאים חובה זו — המילדת או האדם שטיפל באם בשעת לידתה או תוך ששעות לאחריה, למסור בטופס הקבוע מודעה על לידת הילד תוך חמשה עשר יום מיום הלידה, למשרד המחוזי הקרוב ביותר, ואילו אם היתה הלידה בכפר — למוכתר הכפר.

חובותיו של מוכתר. (2) מוכתר הכפר יתאמץ בכל יכולתו לקבל ידיעות על כל הלידות שאירעו בכפרו ועליו לנהל פנקס של טופסים קבועים אשר בו ירשום פרטים על כל הלידות שבכפרו שנמסרו לו עליהן הודעות בהתאם לסעיף־קטן (1) מסעיף זה או אשר עליהן קבל מודעה בכל צורה אחרת ולאחר שירשום את המודעה הזאת כאמור, יעביר את הטופסים הללו למשרד הבריאות המחוזי הקרוב ביותר.

(3) תינוק בן יומו שנמצא עזוב, חייב כל המוצא אותו וכל אדם שמסרו לרשותו את התינוק למסור לפי מיטב ידיעתו ואמונתו, למשרד הבריאות המחוזי הקרוב ביותר, תוך שבעה ימים מיום הימצא התינוק אותן הידיעות שברשותו על הפרטים שדרוש לרשום בענין לידת התינוק.

שמוש. (4) סעיף זה יחול על כל תינוק שיצא מרחם אמו לאחר תום השבוע העשרים

דרישה כשאידיעות. (5) לידה שלא נרשמה כדין באשמתם של ההורים או של אדם אחר הנדרש למסור ידיעות עליה, רשאי רופא ממשלתי או מפקח בכל עת שהיא כתום חמשה עשר יום מיום הלידה, לדרוש מאת כל אדם הנדרש כך עפ"י סעיף זה, למסור ידיעות לפי מיטב ידיעתו ואמונתו על הפרטים שדרוש להודיע אותם בענין הלידה, ומחובתו של אדם כזה למלא אחר הדרישה.

רישום שם התינוק או שני שם. (6) כשנרשמה לידתו של איזה תינוק, ישונה השם אשר בו נרשם, לכשנרשם שם, ואילו אם נרשם בלא שם — לכשניתן לו שם, רשאי אחד ההורים של התינוק, או האדם שנמסרו לידו הטפול או ההשגחה על התינוק, לאחר שיראה הצהרה בשבועה, לדרוש מאת הרופא הממשלתי לתקן את הרישום ע"י הכנסת שנוי או תוספת בשם הרשום, ועם הגשת דרישה יתוקן הפנקס עפ"י הדרישה, והפנקס יחתם בראשי תבות ע"י האדם אשר השיג את התקון וע"י הרופא הממשלתי.

(7) כל לידה שלא נמסרה הודעה עליה תוך שלושה חדשים משעה שאירעה, לא תרשם אלא במעמדו של הרופא הממשלתי ועם הראית הצהרה בשבועה ותשלום המסים הקבועים, וכל לידה שלא נמסרה הודעה עליה תוך שנים עשר

חודש מיום שאירעה, לא תרשם אלא במעמדו של הרופא הממשלתי ובהסכמת המנהל אשר אליו יש להגיש הוכחות המניחות את הדעת על העובדות הטעונות רישום, ולאחר תשלום המסים הקבועים.

הודעת פטירות.

5.—(1) נפטר אדם בפלשתינה (א"י), חייבים קרובי הנפטר שהיו מצויים בשעת פטירתו או שישבו ליד מטתו בימי מחלתו האחרונה, למסור בטופס הקבוע מודעה על פטירתו, תוך עשרים וארבע שעות משעת הפטירה, למשרד המחוזי הקרוב ביותר, ואם חלה הפטירה בכפר — חובה למסור את המודעה למוכתר הכפר; כשאין הקרובים מוסרים מודעה זו, תחול חובה זו על כל אדם שהיה מצוי בשעת הפטירה ועל המחזיק בבית אשר, לפי ידיעתו, חלה בו הפטירה, וכן על האדם שדאג לקבורתו של המת:

בתנאי —

(א) כי אם נפטר האדם בבית חולים, בית סוהר, במוסד צבורי או דתי או במוסד חסד או במלון או בפונדק (כאן), יהיה המנהל או ראש המוסד אחראי למסירת ההודעה על הפטירה תוך עשרים וארבע שעות, למשרד הבריאות המחוזי הקרוב ביותר, ואילו אם נפטר האדם, בכפר — למוכתר הכפר, וכן (ב) כי אם נפטר האדם במרכבה צבורית, אחראי הנהג או הקונדוקטור של אותה מרכבה, ואם הוא לא מסר — כל אדם שנוכח בשעת הפטירה — למסירת ההודעה על הפטירה תוך עשרים וארבע שעות למשרד הבריאות המחוזי הקרוב ביותר.

(2) נפטר אדם שלא בבית, במוסד או במרכבה צבורית או נמצאה גופתו של אדם שלא בבית, במוסד, או במרכבה צבורית, מחובתו של כל קרוב מקרובי הנפטר אשר יש לו ידיעה על כל פרט מן הפרטים שדרוש למסרם בנוגע לפטירה, למסור, תוך ארבע ועשרים שעה משעת הפטירה או משעת מציאת הגופה, ואילו אם אירעה הפטירה או נמצאה הגופה בכפר — חובה למסור ידיעות אלה למוכתר — ואם אין הקרובים מוסרים — תחול חובה זו על כל אדם שהיה מצוי בשעת הפטירה או שמצא את הגופה או שהוא ממונה עליה, ועל כל אדם שדאג לקבורתה את הידיעות שברשותו למשרד הבריאות המחוזי הקרוב ביותר.

הודעת פטירות שלא אירעו בבית, במוסד או במרכבה.

(3) מוכתר הכפר חייב לפי מיטב יכולתו, לדעת את כל הדרוש לדעת על מקרי מות שחלו בכפר או על מציאת גופות בכפרו ועליו לנהל פנקס של טופסים קבועים שירשום בו פרטים על כל הפטירות האלה, או על כל אותם המקרים של מציאת גופות אשר נמסרה לו הודעה עליהם בהתאם לסעיף קטן (1) או (2) מסעיף זה, או אשר עליהם קבל מודעה בכל צורה אחרת ולאחר שערך רשימה מכל הפרטים האלה, עליו להעביר את הטופסים למשרד הבריאות המחוזי הקרוב ביותר, תוך עשרים וארבע שעות משעת קבלת המודעה האמורה.

(4) כשלא נרשמה פטירה באשמת האנשים הנדרשים ליתן ידיעות בנוגע אליה, רשאי הרופא הממשלתי בכל שעה שהיא לאחר תום עשרים וארבע שעות משעת פטירתו או לאחר מציאת הגופה, לדרוש במודעה בכתב מאת האדם הנדרש עפ"י פקודה זו למסור ידיעות בנוגע לפטירה, לבוא בעצמו למשרד הבריאות המחוזי, תוך שבעה ימים מיום קבלת המודעה ולמסור את הידיעות הנ"ל לפי מיטב ידיעתו ואמונתו של המודיע; ואותו אדם חייב למלא אחרי דרישה זו, חוץ אם נרשמה הפטירה לפני תום הזמן המפורט בדרישה.

דרישת ידיעות בנוגע לפטירה, ע"י הרופא הממשלתי.

חובתו של רופא
בעל רשיון
יטיבל בנפטר למסור
מודעה על הפטירה.

(5) כשנפטר אדם שבימי מחלתו האחרונים טפל בו רופא בעל רשיון, חייב אותו רופא לחתום וליתן לאדם הנדרש עפ"י סעיף זה למסור מודעת פטים בנוגע לפטירה, תעודה בטופס הקבוע המציינת את גרם הפטירה לפי מיטב ידיעתו ואמונתו.

רושמים ופנקסי
לידות ופטירות.

6.—(1) במשרד הבריאות המחוזי יש לנהל פנקס לידות ופטירות באותו טופס ובאותה צורה שהמנהל יורה מזמן לזמן.

(2) רשאי המנהל למנות בצו רופא ממשלתי לכל מחוז שימש רושם מחוזי של הלידות והפטירות והא אחראי להנהלת הפנקס הנ"ל ולמילוי התפקידים המוטלים עפ"י הסעיפים 4 ו-5 על רופאים ממשלתיים בקשר להודעתן ולרישומן של לידות ופטירות, והוא ימלא תפקידים אחרים בקשר לכך ככל שייקבע עפ"י סעיף 9. בהתחשב עם כל מינוי כזה יהא הרופא הממשלתי הראשון לכל מחוז הרושם המחוזי של לידות ופטירות לאותו מחוז.

(3) אם אבד או הושמד פנקס לידות ופטירות, כולו או מקצתו, בין לפני תחילת תקפה של הפקודה ובין לאחריה, רשאי הרושם של הלידות והפטירות לרשום מחדש כל לידה או פטירה אם נוכח על יסוד הצהרה בשבועה כי אותה לידה או פטירה היתה רשומה בפנקס שאבד או שהושמד, ולצורך מתן תעודה על כך או לכל צורך אחר יהא אותו רישום מחדש שריר וקיים ממש כמו הרישום המקורי.

בתי עלמין.

בתי עלמין.

7.—(1) עפ"י דרישת המנהל רשאי מושל המחוז בצו לאסור את פתיחתו של כל בית עלמין חדש בכל עיר או לצוות להפסיק את הקבורות בכל מקום מפורט או חלק הימנו, ומשניתן צו כזה אסור לפתוח בית עלמין באותה עיר או להמשיך ולהשתמש בו באותו מקום מפורט או בחלק הימנו בלא הסכמת מושל המחוז.

פנקס הקבורות.

(2) הרשות הממונה על כל בית עלמין, ובכפרים — המוכתר, ינהלו פנקס של קבורות.

מגרש בית העלמין
טעון אישור.

(3) המגרש של כל בית-עלמין חדש טעון אשור מאת המנהל ואם לא ניתן אשור כזה, מותר לסגור את בית העלמין בפקודת המנהל.

מצב בתי העלמין
וכו'.

(4) כל בית עלמין חדש —

(א) יהא במצב כזה שלא יסכן כל נהר, באר או הספקת מים אחרת, ע"י זיהום; וכן

(ב) יהא במרחק כזה מן העיר שיהא נוח להובלת גופות:

בתנאי כי לא יהא במרחק של פחות מ-200 מטר מגבול עיר או כפר, וביום פתיחתו לא יהא במרחק של פחות מ-100 מטר מן הבית הקרוב ביותר;

(ג) צריך לגדור אותו בגדר או בכותל בני קיימא שגבהם יהא לפחות מטר וחצי ואשר יהיו במצב תקין.

(5) כל בית עלמין יהא מתועל במדה מספקת ומותר להזרים את מי השופכין לכל ביב בהסכמת האנשים שהביב שייך להם.

הפקעת קרקע
לכתי למין חדשים.

(6) מועצת עיריה או מועצה מקומית רשאית בהסכמת הנציב העליון ובהתאם לחוק הנוהג באותה שעה בנוגע להפקעת קרקעות, להפקיע קרקע כדי להפוך אותה לבית עלמין חדש בשל הטעמים דלקמן כולם או מקצתם:—

- (א) כשאין די מקום לקבורה בבית עלמין קיים וכשלא הותקן בית עלמין מתאים אחר ;
- (ב) כשהמשכת השמוש בכל בית עלמין עשויה להזיק לבריאות הצבור או לסכנה (ואפילו יש בו עוד מקום) אם מפאת מצבה ביחס להספקת המים של המקום ואם בשל כל מסכות אחרות ;
- (ג) אם יש צורך, למען הגנת בריאות הצבור, להפסיק את הקבורות בכל עיר מסויימת או כפר או מקום מסויים או בגבולות מסויימים ;
- (ד) כשבית העלמין הקיים אינו מתאים מפאת טיב המגרש או משקע האדמה ;
- (ה) כשהגישה מן החלקים המאוכלסין של המחוז לבית העלמין הקיים אינה נוחה.

הנאים שיש לקיים
לפני קבורתו מת.

8.—(1) אסור לקבור שום מת עד שלא יעיד רופא בעל רשיון כי לדעתו נגרמה הפטירה ע"י גורמים טבעיים, ואילו כשהפטירה נגרמה שלא ע"י גורמים טבעיים, עד שלא יתיר החוקר במקרי מות את הקבורה ועד שלא יתקבל מאת משרד הבריאות המחוזי רשיון לקבורה, שיינתן חנם : בתנאי כי בהתחשב עם הוראות סעיף 20(3) של פקודה זו, לא יחול סעיף-קטן זה אלא על ערים שבהם מצוי משרד בריאות מחוזי.

(2) אין קוברין מת לפני עבור שלוש שעות משעת פטירתו, ולא אחרי עבור ארבעים ושמונה שעות לאחר פטירתו, אלא אם התיר רופא ממשלתי במפורש קבורה מאוחרת יותר.

(3) אין קוברין מת לאחר שקיעת החמה, אלא בהסכמתו המפורשת של מושל המחוז, אך יהודי שמת בערב שבת לאחר שעה 4 אחה"צ, מותר להתיר את קבורתו עד לשעה 11 בלילה שביום השבת שלמחרתו, אך לא לאחר השעה הזאת.

(4) אין קוברין מת אלא בבית עלמין קיים בתור כזה בתאריך הפקודה הזאת או שנתאשר כדין בתור בית עלמין, בהתאם להוראות הפקודה הזאת.

9. רשאי המנהל, באשורו של הנציב העליון, להתקין תקנות בנוגע לענינים דלקמן:—

תקנות.

(א) הטופס והצורה של הודעת לידות ופטירות למשרד הבריאות המחוזי ;

(ב) הטופס והצורה של רישום לידות ופטירות, המסים שיש לשלם בעד רישום זה, והפרוצדורה ביחס לשנויים ותקוני טעויות בפנקס ;

(ג) מתן תעודות לרישום לידות ופטירות ותשלום בעדן ;

(ד) תשלומים למוכתרים בעד רישום לידות ופטירות וההודעה עליהן ;

(ה) מתן תעודות רופאים בנוגע לגורמי הפטירה ;

(ו) שטחם ועומקם של קברים והביוב, הסניטציה, הסידורים הכלליים וההחזקה של בתי עלמין ;

(ז) הובלת גופות לקבורה, הוצאתן מקברותיהן, וקבורתן מחדש ;

(ח) בדרך כלל, כדי ליתן תוקף להוראות החלק הזה של הפקודה.

10.—(1) כל שהוא אחראי להודעת לידה או פטירה ואינו מודיע עליה בהתאם להוראות חלק זה יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס לא יותר מחמשה פונטים או למאסר לא יותר מחודש ימים.

(2) כל המפר כל הוראה מהוראות סעיף 8 של פקודה זו יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס לא יותר מחמשה פונט או למאסר לא יותר מחודש ימים, בשל כל הפרה והפרה.

(3) כל אדם —

(א) המשיב ביודעין כל תשובה כוזבת לכל שאלה שהעמיד הרופא הממשלתי ביחס לפרטים שדרוש לרשום בנוגע לכל לידה או פטירה או המוסר ביודעין לרופא ממשלתי כל ידיעות כוזבות בנוגע לכל לידה או פטירה או לגרם הפטירה; או

(ב) הרושם ביודעין בפנקס כל תעודה, או הצהרה או רשימה כוזבת, הדרושות לצורך הפקודה הזאת או המזייף כל תעודה או הצהרה או רשימה כזאת, או שהוא יודע שאותה הצהרה, תעודה או רשימה היא כוזבת או מזוייפת והוא משתמש בה כתעודה נכונה, או מוסרה או שולחה בתור נכונה לכל אדם; או

(ג) מוסר כל הודעה כוזבת מתוך כוונה לרשום אותה בכל פנקס לידות או פטירות;

יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס לא יותר מעשרה פונט או למאסר לא יותר משה חדשים או לשני העונשין כאחד.

חלק ד.

מחלות מידבקות, בתי חולים והרכבת אבבעוועות.

פירוש.

11. בחלק זה —

„מגע“ פירושו אדם שהיה במגע עם אדם הנגוע במחלה מידבקת, או שהרופא הממשלתי חושדו בכך;

„חיטוי“ פירושו השמדת אורגניסמים בקטריים, או גורמי הידבקות, או הוירוס של מחלה העוברת מאדם לאדם, ע״י שרית גופם של בני אדם בתמיסות אנטיספטיות וכן ע״י חיטוי מלבושים, בדים, לבנים, מרבדים, חדרים, ארונות, בנינים או אהלים, צרכי מאכל ומשקה ומים, אם בחום ואם בקיטור ואם בתמיסות או באדים כימים בצורה שנתאשרה ע״י המנהל כדי למנוע את הפצת המחלות המידבקות;

„האדם הנגוע“ פירושו אדם הנגוע במחלה מידבקת או הנתון במצב שבו הוא יכול להפיץ מחלה מידבקת;

„מחלה מידבקת“ פירושה כל מחלה מן המחלות המפורטות בתוספת השניה לפקודה זו; בתנאי שהמנהל יוכל להכריז במודעה בעתון הרשמי שכל מחלה אחרת תהא מחלה מידבקת לצורך הפקודה הזאת ובאותה מודעה יפרט את האזור אשר בתחומיו יהא למודעה תוקף ואת תקופת תקפה של המודעה;

„בית-חולים למחלות מידבקות“ פירושו בית-חולים קבוע או עראי של המחלקה או אגף מבודד של בית החולים העירוני או בית-חולים אחר שהמנהל התיר;

לשכן בו מספר מפורש של חולים במחלות מידבקות או חולים מיוחדים במחלות מידבקות.

„בידוד“ פירושו עצירת אדם או מגע בבית חולים למבודדים או בבית, באוהל או במקום מבודדים בצורה ובתנאים שנתאשרו ע"י המנהל; „השגחה“ פירושה מסירת הודעה על בני אדם לרופאים הממשלתיים של המקומות השונים שאליהם פניהם מועדות ובדיקתם הרפואית כדי לברר מהו מצב בריאותם ולהחזיקם בקו הבריאות, ולהטיל השגחה על מצב בריאותם.

12.—(1) אחד מדרי בית שחלה במחלה מידבקה, נוהגין בו לפי ההוראות דלקמן:—

הודעת מחלות מידבקות.

(א) ראש המשפחה שאותו אדם (הקרוי לקמן „החולה“) שייך לה, ואם לא עשה זאת — קרובי החולה הקרובים ביותר המצויים בבנין או היושבים ליד מטתו של החולה, ואם הם לא עשו זאת — המחזיק בבנין, חייבים מיד לכשיוודע להם כי החולה נגוע במחלה מידבקה, ולעולם — תוך שתים עשרה שעה משעה שנודע להם הדבר, לשלוח מודעה על כך לרופא הממשלתי של המחוז או למוכתר הכפר או הרובע אשר בו אירע המקרה, והמוכתר חייב להודיע את דבר המקרה לרופא הממשלתי של המחוז תוך שתים עשרה שעה משעה שהודיעו לו או שנודע לו דבר המקרה;

(ב) כל רופא המטפל בחולה או אשר נקרא לבקר חולה חייב, מיד בהודיע לו כי החולה נגוע במחלה מידבקה, ולעולם תוך שתים עשרה שעה משעה שהודיעו לו או שנודע לו דבר המקרה, למסור הודעה בטופס הקבוע לרופא הממשלתי של המחוז.

(2) כל אדם הנדרש בסעיף זה למסור הודעה על מחלה מידבקה ולא עשה זאת בתוך הזמן הקבוע, יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס לא יותר מחמשה פונטים או למאסר לא יותר מחודש ימים.

בירוד חולה הנגוע במחלה מידבקה.

13. כל אדם הנדרש עפ"י סעיף 12 למסור הודעה על מחלה מידבקה חייב, לכשיארע המקרה, להוציא לפועל פעולות בידוד זמניות ככל אשר יקבע הרופא הממשלתי.

הסמכות לבדוק מקום שצפי הסברה פשטה בו מחלה מידבקה.

14. המנהל או רופא ממשלתי או מפקח רשאי בכל שעה נאותה משעות היום להכנס לבית או למקום אשר יש לו יסוד להאמין כי קיימת בו מחלה מידבקה או כי לא מכבר היתה קיימת בו מחלה מידבקה, ולבדוק אותם וכן רשאי הוא לבדוק כל אדם שנמצא באותם הבתים או באותו המקום. אם מסרבין להרשותו להכנס או לבדוק, מותר לקבל משופט שלום צו המתיר את הכניסה. משנתקבל והוצג צו כזה יהא כל אדם המסרב להרשותו להכנס או השם מכשולים על דרך הבדיקה האמורה אשם בעברה ויהא צפוי לקנס לא יותר משני פונטים על כל עברה ועברה.

15.—(1) כל הנגוע במחלה מידבקה שאין לו דירה או אכסניה מתאימה או אשר, לדעת המנהל או רופא ממשלתי אין צורת איכסונו מאפשרת לנקוט באמצעי זהירות נכונים כדי למנוע את התפשטותה של המחלה או שהוא מאוכסן באוהל או בקרון או בחדר שמצויים בו גם אנשים אחרים זולת אותם האנשים אשר מן

העברת אנשים ננועים לבית החולים.

ההכרח כי יטפלו באותו אדם, או הנוסע באניה, מותר, על יסוד תעודה חתומה ע"י הרופא הממשלתי, להעבירו לבית חולים למחלות מידבקות או למקום-בידוד מתאים אחר ומותר לעצור אותו אדם באותו בית חולים או מקום כל זמן שהוא נגוע במחלה מידבקת. אם מתנגד החולה או האדם האחר להעברה כזאת או אם הוא מעמיד מכשולים על דרכה, רשאי שופט שלום, על יסוד בקשה מאת רופא ממשלתי, ליתן צו להציא את ההעברה לפועל מיד.

(2) כשסבור הרופא הממשלתי כי אין ההעברה אפשרית או רצויה, רשאי הוא להוציא לפועל או לצוות להוציא לפועל כל פעולות בידוד זמניות שיאבה לקבוע.

(3) רשאי המנהל או רופא ממשלתי להעמיד כל אדם הנמצא במגע עם אדם נגוע תחת השגחה בתנאים אשר יאבה לקבוע או תחת פיקוח לאותה תקופה (ולא יותר מתקופת הדגירה המקסימלית של המחלה, החל מן היום שבו היה המגע בפעם האחרונה נתון בסכנת התנגעות מאותה מחלה) שיראה צורך לקבוע כדי לצמצם את ההתנגעות.

הסמכות להכנס ולחטא.

16. המנהל או רופא ממשלתי או מפקח רשאי בכל עת מתאמת להכנס לכל בית או מקום שבו אירע מקרה של מחלה מידבקת ורשאי הוא להוציא לפועל או לצוות להוציא לפועל כל פעולות חיטוי או כל פעולה להשמדת עכברים או משחיתים אחרים אשר, לדעתו, יש צורך בה.

סמכויות המנהל והנציב העליון לנבי מחלות ידועות.

17.—(1) במקרה של חילירע, דבר, טיפוס הבטן ובת-טיפוס הבטן (para-typhoid) ודמית, רשאי המנהל או רופא ממשלתי להוציא לפועל או לקבוע את אחת הפעולות דלקמן, כדי למנוע את הפצת המחלה:—

(א) חיטויים, בנייתם מחדש, תיקונם, החלפתם או סגירתם של כל הספקת-מים ביתית, בית-כסא, משתנה, אסלה, מיתקן-ביוב או מיתקן סניטרי, וההוצאות הכרוכות בכל פעולה מן הפעולות האלה תוטלנה על בעל הבנין או ייגבו ממנו אם סבור המנהל כי היה הכרח לנקוט באמצעים אלה מחמת שהספקת המים, בית הכסא, המשתנה או האסלה הנ"ל היו בנויים או מוחזקים באופן שיש בו סכנה לבריאות;

(ב) טיהורה או היגיתה של כל הספקת-מים פרטית או ציבורית;

(ג) סילוקם ואופן ביעורם של כל אשפה, צואה ופסולת מכל בנין פרטי או צבורי או מכל דרך, רחוב או מקום ציבוריים, ורשאי הוא לדרוש או לצוות כי הדברים יסולקו ויבוערו על חשבון המחזיק בבנין הפרטי או על חשבון הרשות המקומית.

(2) אם בכל מקרה מן המקרים המוזכרים בסעיף-קטן (1) דלעיל סבור המנהל כי יש צורך לסגור כל הספקת מים צבורית, יגיש המנהל דין וחשבון לנציב העליון על דבר האמצעים שלפי דעתו יש צורך לנקוט בהם והנציב העליון רשאי לצוות את הרשות המקומית או רשות אחרת הממונה על הספקת המים לנקוט באמצעים האלה, כלם או מקצתם.

הספקת נוחיות סניטריות לפועלים במקרים ידועים.

18. בכל עיר או כפר, או בכל שטח שעובדים בו פועלים וכל מקום שסבור המנהל כי שוררים או עלולים לשרור טיפוס הבטן, דמית, מחלת תולעת הוו (ankylostomiasis) או מחלת השסועיות (sschitosomiasis) רשאי הוא,

במודעה שתצא מטעם מושל המחוז, לדרוש מאת בעל הבנין או מאת בעל הקרקע שבאותו שטח להספיק למחזיקי הבנין או לעובדי הקרקע נוחיות סניטריות מאותו סוג ובאותו מספר ובמשך אותו זמן שהמנהל יראה לנחוץ. אם לא ימלא הבעל אחרי הוראות המודעה הנ"ל במשך המועד הקבוע, רשאי המנהל או באיכותו המורשה לדאוג להספקת הנוחיות הסניטריות הנ"ל והוצאות העבודה תשולמנה ע"י הבעל ויגבו אותן ממנו כדרך שגובים מסים עפ"י הוראות פקודת המסים (גבייה).

פרק ק"ז.

19. בכל עיר, או כפר או אזור שמחלה מידבקת קבלה בהם או עלולה לקבל בהם צורה אפידמית או אשר קיימת סמוך להם מחלה מידבקת שלדעת המנהל יש בה סכנה לבריאות הציבור של העיר, הכפר או האזור הנ"ל, רשאי המנהל או הרופא הממשלתי לנקוט באותם אמצעים שיראה צורך בהם כדי להגן על גרי המקומות האלה מהידבקות, ולתכלית זו רשאי הוא, בין שאר דברים, להטיל על גרי העיר, הכפר או האזור הנ"ל חובת הרכבת-מגן או הרכבה אחרת שלדעתו היא צורך בהן כדי לצמצם את התפשטות ההדבקה. המסרב ביודעין עפ"י סעיף זה להרכבת-מגן או להרכבה אחרת נגד אבעבועות, חולירע או דבר, יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על חמשה פונטים או למאסר לא יותר מחודש ימים.

הרכבת נסיובי-מגן.

20.—(1) אם נראה כי מרחפת על איזה חלק מן הארץ סכנה של מחלה איומה אפידמית, מקומית או מידבקת או כי הוא נגוע במחלה כזאת, דהיינו, דבר, חולירע, קדחת צהובה, אבעבועות, טיפוס הבטן או מחלה אחרת שהכריז עליה הנציב העליון, במודעה בעתון הרשמי, כי היא מחלה מידבקת איומה, רשאי הנציב העליון להכריז במודעה כנ"ל כי סכנה חמורה מרחפת על בריאות העם על ידי איומה או קיומה של מחלה כזאת בארץ או בארצות השכנות, ומשפורסמה הכרזה זאת יהא המנהל מוסמך להנהיג את הסידורים דלקמן:—

סכנויות לשעת-חירום.

(א) ביקורים מבית לבית;

(ב) הגשת עזרה רפואית, חלוקת רפואות, הספקת מקומות-שיכון, טיפוח הנקיזן, האיורור והחיטוי ושמירה בפני התפשטות המחלה;

(ג) כל ענינים או דברים שימצאם רצויים לשם מניעתה או הקלתה של המחלה; ורשאי הוא להטיל את הסידורים האלה, כלם או מקצתם, על כל הארץ או על כל חלק או חלקים ממנה ועל כל אניות הנמצאות בחופי הארץ הפנימיים או במימיה הטרטוריאליים.

(2) בלא לפגוע בסמכויות המסורות למנהל בסעיף-קטן (1) לעיל, רשאי המנהל, לאחר ההכרזה מאת הנציב העליון שתפורסם במודעה כנ"ל, להוציא לפועל כל אמצעי מן האמצעים המפורטים בסעיף-קטן זה שיראה צורך בו כדי למנוע את חדירתה או התפשטותה של המחלה, דהיינו:—

(א) לסלק, לבודד, לעצור, להעמיד לפיקוח, לבדיקה רפואית ולטיפול רפואי אנשים נגועים ואנשים העומדים במגע עמהם, ואנשים שיש עליהם חשד כי היו בזמן האחרון נתונים להידבקות, ולעשות את הפעולות הדרושות, כדי לקבל דוגמאות לבדיקת מעבדה מכל אחד מן האנשים הנזכרים לעיל;

(ב) להרכיב נסיובי-מגן או הרכבה אחרת באנשי הצבור, בעולי רגל, בעולים, בנוסעים, בכלי-מגע או באנשים החשודים כי היו בזמן האחרון נתונים להידבקות;

(ג) להכנס בכל עת שהיא לכל בנין צבורי או פרטי ולבדוק בו כדי לברר אם נמצאים בו אנשים חולים וכדי לנקוט שם בכל האמצעים הנחוצים למניעת התפשטות ההדבקה ;

(ד) להנהיג פיקוח סניטרי ולהסדיר ולחטא הספקות מים, צבוריות או פרטיות ;
(ד) לתפוס, לעצור, לחטא או להשמיד חפצים נגועים או נתונים להידבקות או העלולים להדביק, בתנאי שהיא מותר לשלם פיצויים בעד חפצים בדרך זו ;

(ו) לקבור את המתים או לבערם בדרך אחרת ;

(ז) להעמיד להשגחה רפואית נוסעים מאזורים נגועים ;

(ח) לתפוס בנינים באנגריה, על יסוד תשלום, לשיכון אנשים שדרוש לעצרם או לבודדם ;

(ט) לתפוס, על יסוד תשלום, בנינים או קרקעות כדי להתקין בהם בתי-חולים זמניים בקשר לאמצעים שנקטו בהם לשם הדברתה או מניעתה של מחלה ;

(י) לתפוס באנגריא, על יסוד תשלום, אמצעי-הובלה הדרושים בקשר עם האמצעים להדברת מחלה ;

בתנאי שאם נתגלע סכסוך ביחס לתשלומים הנזכרים בפסקאות (ח), (ט) ו-(י) דלעיל, יחליט מושל המחוז בענין הסכום שיש לשלמו.

(3) רשאי המנהל או רופא ממשלתי לקבוע כי שום מת לא יקבר בעיר או בכפר או באזור נגועים, עד אם נבדקה הגופה ע"י רופא ממשלתי או ע"י מפקח על הבריאות, ורשאי הוא לנקוט באמצעים כדי להבטיח שגופות אשר לא נבדקו כאמור בזה לא תקברנה בשום בית-קברות או מקום-קבורה.

(4) (א) על יסוד דרישה מאת המנהל או רופא ממשלתי, רשאי מושל המחוז לצוות לסתור או להרוס כל מבנה או מחסה המשמש למשכן אדם או בהמה שמחמת מצבו הבלתי סניטרי הוא מהווה, לדעת המנהל או הרופא הממשלתי, מרכז להפצת מחלה. מותר לשלם לבעליו פיצויים בעד סתירתו או הריסתו של כל מבנה או מחסה כנ"ל, בסכום שייקבע ע"י בוררות לכשאין הסכם ; בתנאי שכאשר יעמדו להחליט בשאלה אם יש לשלם פיצויים כאלה ומה הסכום שישולם, יביאו בחשבון את השאלה עד לאיזה שיעור יש לזקוף לרשלנותו של הבעל את המצב הבלתי סניטרי של המבנה או המחסה.

(ב) אם פרצה מגפה באזור מוגבל, רשאי מושל המחוז לצוות כי שום אדם לא יצא מן האזור שהוגבל ורשאי לנקוט באמצעים, כגון הקפת האזור בשרשרת סניטרית או באמצעים אחרים, ככל אשר ימצא לנחוץ כדי להגשים למעשה את הצו, לתכלית זו רשאי לדרוש את עזרת המשטרה.

(5) כל המסרב ביודעין למלא אחרי כל צו או הוראה שניתנו כחוק עפ"י סעיף זה יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על עשרים וחמשה פונט או למאסר לא יותר משנה אחת או לשני הענשים האלה כאחד.

כדיקת מחלבה
וספכות לאכור
הספקת חלב.

21.—(1) אם יש לו לרופא ממשלתי של כל מחוז הוכחות כי איזה אדם סובל ממחלה מידבקת שיש ליחסה לחלב הנמכר במחוז ע"י איזו מחלבה או כי החלב של כל מחלבה כזאת עלול להביא את המחלה המידבקת על כל אדם הגר במחוז, חייב רופא ממשלתי לבקר את המחלבה ולבדוק אותה ואת כל אדם ואדם העובד בה או הגר בבנין המחלבה או הגר בכל בנין אשר מתגורר בו כל אדם העובד

באותה מחלבה, ולהגיש מיד דו"ח על תוצאות בדיקתו לרופא הממשלתי הראשון של המחלקה אשר באותו מחוז, והרופא הממשלתי הראשון, לאחר שיעיין בדו"ח הנ"ל ובדו"ח של פקיד וטרינרי ממשלתי בדבר מצב בריאותו של העדר ובכל עדות אחרת שתוגש לפניו ע"י הצדדים הנוגעים בדבר, יעשה אחת משתי אלה: או שיתן צו הפוקד על בעל המחלבה לא להספיק חלב מאותה מחלבה, בתוך המחוז או מחוצה לו עד לביטול הצו ע"י הרופא הממשלתי הראשון, או שיחליט כי אין צורך במתן צו כזה.

(2) כל צו כזה יבוטל מיד לכשיווכח הרופא הממשלתי הראשון כי החלב מן המחלבה הנ"ל שוב אינו עלול לגרום למחלה מידבקת.

(3) הרשות לכל בעל מחלבה המוצא את עצמו נפגע ע"י צו כזה לערער בפני מושל המחוז, ומושל המחוז יוכל ליתן צו הדורש מאת בעל המחלבה לחדול מהספיק חלב או יוכל לשנות או לבטל כל צו שניתן ע"י הרופא הממשלתי הראשון, ורשאי הוא בכל עת שהיא לבטל כל צו שניתן עפ"י סעיף זה. עד שתיתן ההחלטה בכל ערעור כזה ישאר הצו בתקפו.

(4) כל המסרב להרשות לרופא הממשלתי לערוך את הבדיקה כפי שנקבע לעיל או שלאחר נתינת כל צו עפ"י סעיף זה הוא מוסיף לספק חלב בניגוד לצו, יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על עשרה פונטים ואם הוא ממשיך בעברה זו יהא צפוי לקנס נוסף שלא יעלה על חמשה פונטים לכל יום שבו הוא ממשיך בעברה.

(5) בעל מחלבה לא יהא צפוי לעמוד למשפט על הפרת חוזה אם נבעה ההפרה מתוך צו שניתן עפ"י סעיף זה.

22.—(1) כל אדם —

עונשים על העמדת אנשים והפצים ננועים נלווים לעיון כל.

(א) הסובל ממחלה מידבקת והוא מגלה עצמו, ביודעין, בצורה שיש בה סכנה לבריאות הצבור בכל רחוב, מקום צבורי, חנות, בית מלון, מרכבה צבורית או בכל מקום שהשימוש בו משותף לאנשים, פרט לבני המשפחה או לאנשי הבית שהאיש הסובל כנ"ל משתייך אליהם, או כשהוא נתון במצב העלול לסכן את בריאות הצבור, הוא נכנס לכל מרכבה צבורית מבלי להודיע תחילה לבעליה, למפקחה או לנהגה כי הוא סובל; או

(ב) הממונה על אדם הסובל כנ"ל והוא מגלה אותו ברבים כאמור לעיל; או

(ג) הנותן, משאיל, מוכר, מעביר או מגלה כל כלי מטה, מלבושים, סחבות או דברים אחרים העלולים להסתיר בתוכם את נגע ההידבקות, או המתיר לכבס אותם או לגלותם בכל מכבסה או בכל מקום שהשימוש בו משותף לכמה אנשים, פרט לבני המשפחה או לאנשי הבית שהאיש הנגוע משתייך אליהם, מבלי שיחטא אותם תחילה להנחת דעתו של הרופא הממשלתי.

יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על חמשה פונטים.

(2) כל בעל או נהג של מרכבה צבורית ידאג לחיטוי המרכבה כדי הנחת דעתו של הרופא הממשלתי מיד לאחר שהובילה, לפי ידיעתו, אדם הסובל ממחלה מידבקת ולפי סוגה או מצבה של המחלה עלולה המרכבה להצפין או לשמור בתיכה את ההידבקות או את גרם ההדבקות; ואם לא יעשה כן יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על חמשה פונטים; אלא שלא יידרש מאת בעל המרכבה או

מאת נהגה להוביל במרכבה כל אדם הסובל כנ"ל אלא אם כן שולם לו סכום שיש בו כדי לכסות כל הפסד או הוצאה העלולים להגרם לו ע"י ביצוע הוראות סעיף זה.

חובתה של המחלקה תהא, לכשתדרש על ידי בעל המרכבה או על ידי נהגה, לדאוג לחיטוי המרכבה הצבורית כנ"ל, והמחלקה תעשה זאת בחנם.

(3) כל המשכיר ביודעין בית, חדר או חלק של בית שבו סבל אדם ממחלה מידבקת, בלא שחיטא, להנחת דעתו של הרופא הממשלתי או מפקח הבריאות, את הבית, החדר או החלק של הבית וכל החפצים שבו העלולים לשמור בהם את ההידבקות, יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על עשרים פונטים.

לצרכי סעיף־קטן זה רואין את בעליו של בית מלון כאילו השכיר חלק של בית לאדם שנתקבל כאורח לאותו בית מלון.

(4) הוריו של ילד או אדם הממונה על טיפולו או השגחתו של ילד הסובל או שסבל מאחת המחלות המידבקות המפורטות בתוספת השלישית של פקודה זו או מכל מחלה אחרת שיכריז עליה המנהל, במודעה שתפורסם בעתון הרשמי, כעל מחלה מידבקת בכל אזור מסויים ולמשך כל תקופה מסוימת לצרכי סעיף־קטן זה, או הוריו של ילד או האדם הממונה על טיפולו או השגחתו של ילד הגר בבית שבו שוררת או שררה מחלה כזאת במשך שלושה חדשים, וביודעין או מתוך רשלנות הם מרשים לילד לבקר בבית הספר בלא שיקבלו ויראו למורה או לאדם אחר הממונה על בית הספר תעודה מאת הרופא הממשלתי (ועל הרופא הממשלתי ליתן תעודה זו בחנם) או מאת כל רופא בעל רשיון, האומרת כי נקטו באמצעי זהירות ראויים נגד הפצת המחלה או ההידבקות וכי מותר לו לילד לבקר בבית הספר בלא חשש־סכנה להדביק אחרים, יאשמו בעברה ויהיו צפויים לקנס שלא יעלה על חמשה פונטים.

כל מורה אשר ירשה לילד, ביודעין, לבקר בבית ספר מתוך הפרת הוראות סעיף־קטן זה, יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס לא יותר מחמשה פונט.

(5) שום אדם הסובל ממחלה מידבקת או הגר בבית מנוגע או שהוכח כי הוא מצפין בגופו את גורם ההידבקות של מחלה מידבקת באופן המהווה סכנה לאחרים:—

(א) לא יעסוק בכל מלאכה הקשורה בהספקת מזון אם לא נקטו באמצעי־זהירות מתאימים נגד הפצת המחלה; או

(ב) לא ינהל כל עסק או מסחר באופן העלול להפיץ את המחלה;

כל העובר ביודעין על הוראות סעיף־קטן זה יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על עשרה פונטים.

(6) (א) אם מת אדם ממחלה מידבקת בבית חולים או במקום זמני לשיכון חולים, והרופא הממשלתי או רופא בעל רשיון מעיד כי כדי למנוע כל סכנה של העברת המחלה או הפצת ההידבקות רצוי, לפי דעתו, שלא להוציא את הגופה מבית החולים אל המקום הנ"ל אלא אם כן עומדים לקבור אותה מיד, הרי יהא אסור לכל אדם להוציא את הגופה אלא לצורך זה בלבד; ומשהוצאה הגופה מבית החולים או מהמקום הנ"ל תילקח מיד ישר למקום הקבורה ושם תקבר.

(ב) כל העובר ביודעין על הוראות סעיף־קטן זה יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על עשרה פונטים.

(ג) שום דבר האמור בסעיף־קטן זה לא ימנע העברת גופת מת מבית החולים לחדר־המתים, ולצרכי סעיף־קטן זה רואין את חדר־המתים כחלק מבית־החולים.

תקנות. 23. רשאי המנהל, באישור הנציב העליון, להתקין מזמן לזמן תקנות שיראה צורך בהן בענין בידודם, שיכונם וריפויים של אנשים הנגועים או העלולים להיות נגועים בכל מחלה אפידמית, מקומית או מידבקת ובענין מניעת התפשטות המחלות האלה, הן בימיה, בנהרותיה ובמימיה של הארץ והן ביבשה שלה; ורשאי הוא להכריז מי היא הרשות או מי הן הרשויות אשר תטלנה ותבצענה את התקנות האלה.

רישום בתי חולים ובתי מרפא.

פירוט. 24. לצרכי חלק זה יכלול המונח „בית חולים“ כל בית חולים, מבראה, בית מרפא וכל בנין המשמש, או מכוון לשמש, לקבל אנשים הסובלים מכל חולי, פצע, ליקוי גופני או רוחני ולקבלת נשים יולדות, כדי לטפל באנשים טיפול רפואי, בין שניתן או הובטח ובין שלא ניתן או הובטח שכר או תשלום ע״י כל אדם שנתקבל שם כנ״ל.

רישום בתי־חולים. 25. אסור לפתוח או לנהל בית חולים אלא אם כן נרשם אותו בית חולים ע״י המנהל, וכל העובר על סעיף זה יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על חמשים פונט.

הנהלת בתי־חולים. 26. כל בית חולים יתנהל בהשגחת רופא בעל רשיון.

תנאי הרישום. 27. אין רושמים בית חולים אלא אם כן נוכח המנהל —

(א) כי הרופא בעל הרשיון או הרופאים בעלי הרשיון הממונים על אותו בית חולים או על חלקים ממנו מוסמכים לעסוק בכל ענף־רפואה מיוחד או ענף־רפואה מיוחדים שאותו בית חולים עוסק בהם, וכי מכל הבחינות האחרות ראויים הם לשמש ממונים על בית החולים; וכן

(ב) יש מספר מספיק של אחיות, וכן

(ג) כי האחות הראשית או אדם אחר הממונה על האחיות היא אחות מוסמכת ויש בידה דיפלומה או תעודות־למוד כאחות, שהן מוכרות מטעם המנהל; וכן

(ד) כי המגרש, הבנין או הבנינים והנחיות הכלליות מניחים את הדעת מכל הבחינות; וכן

(ה) כי הציוד מתאים ומספיק למילוי כל הדרישות של בית החולים או בית המרפא; וכן

(ו) כי בית החולים מכיל לא פחות משתים עשרה מטות לחולים, מלבד מטות הבידוד.

מנהל אחראי. 28. אם מתנהלים בתי חולים או בתי מרפא על ידי יותר מרופא אחד בעל רשיון, רואין רק אחד מן הרופאים האלה כמנהל והוא יהיה אחראי בתור כזה.

29. מנהל בית החולים חייב להמציא לידי הרופא הממשלתי אותן הרשימות רשימות.
30. המנהל או רופא ממשלתי רשאים בכל עת נוחה להכנס לבית חולים או לבית מרפא לשם השגחה ובקורת, ורשאי הוא לדרוש כי יראו לו את תעודות ההכשרה של האחיות העובדות שם והעתק מן התקנות שהותקנו עפ"י סעיף 33. בקורת והשגחה.
- 31.—(1) מקום שהוברר למנהל כי מנהלו של בית חולים לא מלא אחרי הוראות הסעיפים 25 עד 30 ועד בכלל או אחרי כל תקנות שהתקינו עפ"י סעיף 33 או כי בית החולים או בית המרפא מתנהלים בצורה שאין בה כדי להיטיב את בריאותם ושלומם של החולים שנתקבלו בהם, רשאי הוא לבטל או להפסיק את רישום בית החולים או בית המרפא. כל מנהל של בית חולים או בית מרפא שרישומם בוטל או הופסק הרואה את עצמו נפגע ע"י הביטול או ההפסקה רשאי לערער לפני הנציב העליון תוך שלושה חדשים מתאריך הביטול או ההפסקה: בתנאי שהביטול או ההפסקה היא להם תוקף מיד ולא יעכבום עד שתתקבל החלטת הנציב העליון בערעור.
- (2) עם ביטולו או הפסקתו של רישום בית חולים או בית מרפא עפ"י סעיף קטן (1), יסגרו אותם מיד בפני קבלת חולים חדשים והחולים הפנימיים שנשארו בו ישוחררו או יעבירו לבית חולים או לבית מרפא אחרים, בהתאם להוראות המנהל, או יעצרום שם עד שלדעת המנהל יוכלו להעבירם כך. עצירת חולים עד שיהיו ראויים להעברה מבחינת מצב בריאותם בהתאם להוראות המנהל כאמור לעיל, אין רואין אותה כעברה על סעיף 25.
32. כל העובר על הוראות הסעיפים 26 עד 30 ועד בכלל או על כל תקנות שהתקינו עפ"י סעיף 33, יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על חמשים פונט. עונש.
33. רשאי המנהל להתקין תקנות בענין פתיחתם, רישומם, הנהגתם ופיקוחם של בתי חולים ובתי מרפא, והעתק מכל תקנות שהתקינו עפ"י סעיף זה ימסר לכל בית חולים ובית מרפא רשומים; בלא לפגוע בכללות הסמכויות הניתנות בסעיף זה, רשאי המנהל להתקין תקנות הקובעות את הדרישות בענין —
- (א) הסידורים הסניטריים;
  - (ב) שיכון לחולים ולאחיות;
  - (ג) מקום לניתוחים, למעבדות, לפעולות עיקור וחיטוי, לבתי מרקחת ולשאָר צרכים טכניים;
  - (ד) האחיות, הן מבחינת הכשרותיהן והן מבחינת אימונן;
  - (ה) הכנתו ואגירתו של מזון, הן לחולים והן לחבר העובדים;
  - (ו) סידורים רפואיים וביתיים בדרך כלל;
  - (ז) סידורים לחיטוי ולמניעת התפשטותה של הידבקות;
  - (ח) סידורים למקרה דליקה;
  - (ט) קבלתם ושוחרורם של חולים והנהלת פנקסים ורשימות והפיקוח עליהם;
  - (י) שעות העבודה ותנאי העבודה לאחיות.

הרכבת אבעבועות.

34. לצרכי חלק זה יכלול המונח „מרכיב אבעבועות” רופא בעל רשיון לעסוק במקצוע הרפואה בארץ ופקיד המחלקה שהורשה כהלכה.

פירוש.

35.—(1) אביו או אמו של כל תינוק, ואם מתו ההורים או חלו או נעדרו או אם הם נתונים במצב של אייכולת, כי אז האדם הממונה על טיפולו, כלכלתו או השגחתו של התינוק, חייבים, תוך שלושה חדשים מיום היולד התינוק, לדאוג לכך שירכיבו לו אבעבועות ולאחר ההרכבה ידאגו לכך שיובא התינוק לפני המרכיב לבדיקה בזמן ובמקום שיוורה המרכיב; ואם הצליחה הרכבת האבעבועות לתינוק, חייב המרכיב למסור להורים או לאדם הנ"ל, עפ"י בקשתם, תעודה כי נעשתה בתינוק הרכבת אבעבועות מוצלחת; ואם נדרשה התעודה בזמן שההרכבה הורכבה כמוצלחת תנתן התעודה בחנם. אם לא הצליחה ההרכבה הרי ההורים או האדם הממונה על טיפולו, כלכלתו או השגחתו של התינוק חייבים, בתוך שני חדשים מתאריך ההרכבה הבלתי מוצלחת, לדאוג לכך שתיעשה בתינוק הרכבת אבעבועות שניה.

הרכבת יחובה לתינוקות ומתן תעודות הרכבה.

(2) שום תשלום לא יוטל על הרכבת אבעבועות שנעשתה ע"י פקיד המחלקה.

36. אם סבור המרכיב, לאחר שלוש הרכבות בזו אחר זו, כי התינוק מחוסן בפני מחלת וקצינה, ימסור להורי התינוק או לאדם הממונה על טיפולו, כלכלתו או השגחתו, תעודה כי התינוק מחוסן בפני מחלת וקצינה, וההורים או האדם הנ"ל יגישו מיד את התעודה למשרד הבריאות המחוזי כדי לרשום אותה בתיק.

תעודת חוסן.

37. אם סבור כל רופא או רופא ממשלתי כי תינוק אינו במצב ראוי ומתאים להרכבת אבעבועות מוצלחת, חייבים הורי התינוק או האדם הממונה על טיפולו, כלכלתו או השגחתו להביאו לרופא לבדיקה בכל שני חדשים עד שהצליחה ההרכבה. ואם ימצא אז אותו רופא את התינוק במצב ראוי ומתאים להרכבה, עליו להרכיב מיד אבעבועות.

דהייית ההרכבה ליותר מהתקופה הקבועה בחוק.

38. לגבי תינוק שניתנה תעודה על הרכבתו, כפי שנקבע בפקודה זו, יש לרשום בפנקס הלידות הערה על כך בצירוף תאריך ההרכבה; ובכל משרד בריאות מחוזי יש לנהל פנקס הרכבות בצורה שיקבע המנהל.

פנקסי הרכבה.

39. לפי בקשת המנהל רשאי מושל המחוז, במודעה לקהל, לצוות על כל האנשים הגרים במחוז שלו או בכל חלק הימנו להרכיב לעצמם אבעבועות בתוך זמן מסוים, אלא אם כן יוכלו אותם אנשים להוכיח כי נעשתה בהם הרכבת אבעבועות מוצלחת תוך פחות משלוש שנים; כל אדם כזה שלא הורכב כך במשך התקופה המפורטת בצו יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על פונט אחד או למאסר לא יותר מחודש ימים.

הרכבה כללית.

40. אם הרכיבו אבעבועות לתינוק במשך התקופות ולפי האופן שנקבעו בפקודה זו, על הרופא הממשלתי המחוזי להודיע על כך בכתב להורי התינוק או לאדם הממונה על טיפולו, כלכלתו או השגחתו, ואם לא ירכיבו לתינוק

עונש.

אבעבועות במשך עשרים יום מאותה הודעה, יאשמו ההורים או אלו אדם האומר לעיל בעברה ויהיו צפויים לקנס שלא יעלה על פונט אחד או למאסר של לא יותר מחודש ימים.

עונש בעד הרכבת חומר אבעבועות.

41. כל המביא או מנסה להביא את מחלת האבעבועות על כל אדם, ע"י שהוא מרכיב בו חומר אבעבועות, או ע"י שהוא חושף אותו במזיד לפני חומר אבעבועות, או לפני כל חומר, חפץ או דבר הרווי חומר אבעבועות, או המביא או מנסה להביא במזיד בכל אמצעי אחר את המחלה לארץ, יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על עשרים וחמשה פונט או למאסר לא יותר מששה חדשים.

תקנות.

42. רשאי המנהל להתקין אותן תקנות ולקבוע בהן אותם טופסים שיראה צורך בהם לשם ביצוע של הוראות החלק הזה הודן בהרכבת אבעבועות.

חלק ה.

הוראות בענין המלחמה במלריה.

על דיירים ומחזיקים לנקוט באמצעי זהירות כנגד גידול יתושים.

43.—(1) כל דייר או מחזיק או, בהעדרם, כל בעל מקום, חייב לנקוט בכל אמצעי הזהירות הדרושים בהתאם לפקודה זו ולכל תקנות שהותקנו על פיה ע"י המנהל, כדי למנוע את גידול היתושים.

(2) אם שני אנשים או יותר משנים רשומים כמחזיקים במשותף או כבעלים משותפים, רואין כל אחד ואחד מהם כמחזיק או כבעל לצורך חלק זה.

הנבלה בענין גידול אורז.

44. אסור לגדל אורז בארץ, מלבד באותם איזורים ובאותה צורה שיאושר ע"י הנציב העליון.

על מחזיקי קרקעות שלחין לנקוט באמצעים למניעת גידול יתושים.

45.—(1) על המחזיק בקרקעות שלחין או בגני שלחין, או, בהעדר המחזיק, על בעל הקרקעות או הגנים, לנקוט באמצעים הדרושים כדי למנוע את תעלות הניקוז, הבארות, התעלות הפרטיות או תעלות ההשקאה שבקרקעות אלה מלספק מקומות גידול ליתושים.

(2) המנהל יכול להודיע על אותם האמצעים הדרושים בכל מקרה מסוים, או לקבוע את האמצעים בצורת הוראות כלליות.

(3) כל תעלת ניקוז חדשה בקרקעות כאלה תהא עשויה בהתאם להוראות חלק זה ולכל תקנות שיתקינו על פיו.

ניקוז אדמת'ביצות.

46. מקום שיש בסביבה תעלת ניקוז ראשית או שאר אמצעי ניקוז מספיקים, רשאי המנהל לדרוש מאת המחזיק או מאת הבעל של כל אדמת ביצה שהוכרזה ע"י המנהל כמקור מלריה לעשות אותם חיבורים אל התעלה או אותם שינויים בתעלה שיביאו לידי ניקוזה המוצלח של אותה קרקע.

יש להחזיק את הנחלים ואמות המים במצב טוב.

47. רשאי המנהל לדרוש מאת המחזיק או הבעל של קרקע שדרכה עוברים נחלים או אמות מים, או מאת כל אדם שיש לו זכות שמוש באותם נחלים או אמות מים, להחזיק את הנחלים או אמות המים במצב כזה שלא יאפשר גידול יתושים. לצורך זה רשאי המנהל לדרוש מאותו מחזיק או בעל או האדם האחר למלא אחרי התקנות הקבועות ואחרי כל הוראות שיוציא בהתאם לכך בכל מקרה מסוים.

רשות כניסה.

48. כל פקיד של המחלקה בעל דרגת סגן־מפקח או בעל דרגה גבוהה מוזרשאי בכל עת מתאימה בשעות היום להכנס לכל מקום כדי להוכיח אם עוברים או עברו באותו מקום על חלק זה או על כל תקנות שהתקינו על פיו:
בתנאי שאין להכנס לכל בית דירה אלא בהסכמת הדייר או בתוקף צו מאת שופט שלום.

סמכות המנהל להוציא לפועל אמצעי מניעה.

49. לאחר שהמנהל מסר לאדם מודעה כהלכה הדורשת ממנו להוציא לפועל כל אמצעים נחוצים בהתאם להוראות חלק זה, ולאחר שלא מלא האדם אחר אותה מודעה, תהא לו למנהל הסמכות, באישורו של מושל המחוז, להוציא לפועל אותם אמצעים בעצמו ולגבות את ההוצאות מאותו אדם כפי שנקבע עפ"י פקודת המסים (גביה).

פרק קל"ז.

50. למרות כל הוראה שבפקודה זו, הרי לכשימצא רופא ממשלתי או מפקח יתושים חיים בדרגות בלתי מבוגרות בכל בית או בכל גן שעל יד הבית, יהא המחזיק או, כשאין מחזיק, יהא הבעל אשם בעברה עפ"י חלק זה של הפקודה.

מציאותם של זחל־יתושים היא עברה.

51. כל העובר על כל הוראה מהוראות חלק זה או על כל תקנה מהתקנות שהתקינו עפ"י סעיף 52, או כל שאינו ממלא אחרי כל הוראות שניתנו ונמסרו לו כחוק ע"י המנהל בתוקף חלק זה, יאשם בעברה ויהא צפוי, בעד עברה ראשונה, לקנס שלא יעלה על חמשה פונטים, או למאסר לא יותר מחמשה עשר יום, ובעד עברה שניה או נוספת, לקנס שלא יעלה על חמשה עשר פונט או למאסר לא יותר מחודש אחד.

עונשיו.

52. רשאי המנהל, באישורו של הנציב העליון, להתקין תקנות לשם ביצוען המוצלח של הוראות חלק זה.

תקנות

חלק ו'

הוראות סניטריות.

מפגעים.

53. לצורך חלק זה של פקודה זאת רואין את הדברים דלקמן כמפגעים:—

פירושי.

(א) כל מקום או חלק הימנו שמבנהו או מצבו או אופן שמוש מזיקים לבריאות או מסכנים את הבריאות;

(ב) כל רחוב, ברכה, מזחילה, חפירה, תעלה, אמת־מים, קערית־שופכין, בור, בית־כסא, בית־כבוד, משתנה, בור שופכין, ביב, תעלת ניקוז, בור־צואה, או בור־אפר, או בית קבול לכל מיני אשפה ודומן שריחם נודף או הנמצאים במצב כזה או במקום כזה שהם מזיקים לבריאות או מסכנים את הבריאות;

(ג) כל אורוה או רפת או בנין אחר למשכן כל בעל־חי או בעל־חיים, המחזיקים במקום כזה או באופן כזה שהם מזיקים לבריאות או מסכנים את הבריאות, או כל בעל חי המחזק במקום כזה או באופן כזה או במספר כזה המזיק לבריאות או מסכן את הבריאות;

(ד) כל גל או ערמה, לרבות כל ערמה של אשפה מינרלית, המזיקים לבריאות או המסכנים את הבריאות; או כל ערמה של חומר שריחו נודף, אשפה, פסולת או זבל בתוך חמשים מטר מכל דרך צבורית בכל מקום שהוא; או

כל חומר שריחו נודף, אשפה או פסולת, או זבל הנמצאים במכונות משא או בקרונות העומדים או נמצאים בכל תחנה או מסלת ענף, או במקום אחר במסלת הברזל או בספינות, באופן שהם מזיקים לבריאות או מסכנים את הבריאות;

(ה) כל בית ספר, או כל בית חרושת, בית מלאכה או מקום עבודה —

(1) שאינם מוחזקים במצב של נקיון ואינם נקיים משופכין היוצאים מכל ביב, בית-כסא, משתנה, או כל מקור אחר של שופכין בעלי ריח רע; או

(11) שאינם מאווררים באופן שיש בו כדי להפוך כל גזים, אדים, אבק או שאר מיני זוהמא, המתהווים אגב העבודה הנעשית באותם מקומות והמזיקים לבריאות או מסכנים את הבריאות לבלתי מזיקים ככל האפשר; או

(111) שהצפיפות בהם בשעת העבודה גדולה עד כדי להזיק לבריאותם או לסכן את בריאותם של העובדים בהם;

(ו) כל עבודה, חרושת, מלאכה או עסק המזיקים לבריאות הסביבה או המתנהלים באופן המסכן את בריאותם של העובדים בהם;

(ז) כל בית או חלק מבית אשר מפאת הצפיפות שבהם או מפאת מקום המצאם הם מזיקים לבריאותם או מסכנים את בריאותם של הדיירים;

(ח) כל בתים, צריפים, אהלים, קרונות, או סככות, בין שהם משמשים בתי דירה או רפתות ובין שהם משמשים לכל צורך אחר, המזיקים לבריאות או המסכנים את הבריאות, אם מחמת הצפיפות באותם בתים, צריפים, אהלים, קרונות או סככות ואם מחמת חוסר ביוב או אי האפשרות לנקותם או מחמת כל סבה אחרת;

(ט) כל בנין שלדעת רופא ממשלתי ראשון נעשה בלתי סניטרי מחמת שהוא משמש לכל אדם לצורך דירת-ארעי;

(י) כל באר או הספקת מים, צבוריות או פרטיות, המזיקות לבריאות או המסכנות את הבריאות;

(יא) כל אח או תנור וכל ארוכה או מחפורת או משפך שאינם מכלים במדה האפשרית את העשן או את האדים הנוצרים ע"י האיכול, או המוציאים עשן בכמות שיש בה כדי להזיק לבריאות או לסכן את הבריאות; ולצורך פקודה זו, עשן כולל אדים, גזים, פיח, אפר, אבק וכל חומר או חלקיקים הפורחים באויר;

(יב) כל בור או חפירה אשר מחמת קיומם או שמושם הם מזיקים לבריאות או מסכנים את הבריאות, או שהם עלולים להזיק לבריאות או לסכן את הבריאות;

(יג) כל בית עלמין, או בית קברות אשר מחמת צפיפותם או מקום המצאם או אופן הנהלתם, הם מהווים מפגע או הם מזיקים לבריאות או מסכנים את הבריאות.

בתנאי:—

(1) שאין להטיל עונש על כל אדם בעד כל גל או ערמה הדרושים להנהלתם המוצלחת של כל עסק או תעשייה אם הזכח כדי הנחת דעתו של בית המשפט כי לא החזיקו את הגל או את הערמה יותר מכפי שדרוש לצרכי העסק או התעשייה וכי נקטו באמצעים הטובים ביותר למניעת נזק לבריאות הצבור ע"י חמרים אלה;

(11) שאם הוזמן אדם להופיע בפני כל בית משפט בקשר עם מפגע הנוצר ע"י אה או תנור שאינם מכלים את העשן היוצא מחומר האיכול שמשמשים בו באותו אה או תנור, יפסוק בית המשפט ששום מפגע לא נוצר בגדר מובנה של פקודה זו ויבטל את התלונה, אם הוברר לו כי אותו אה או תנור בנוי באופן שיכלה במדה האפשרית את כל העשן היוצא ממנו, בהתחשב עם טיב התעשייה או המלאכה, וכי הממונה על האה או התנור השגיח עליהם השגחה מעולה.

54.—(1) משקבלה הרשות הסניטרית המקומית כל ידיעה בענין קיום מפגע, הרי אם הוברר לה שקיים מפגע כזה או לפי תלונתו של כל רופא ממשלתי או מפקח, עליה למסור מודעה לאדם שע"י מעשהו, אי-מעשהו או הרשאתו נוצר או נמשך המפגע, ואם אי אפשר למצוא את האדם הזה תמסר המודעה למחזיק או לבעל המקום שבו נוצר המפגע, ובה תדרוש ממנו לסלק את המפגע בתוך המועד המפורט בהודעה, ולהוציא לפועל אותן עבודות ולעשות אותם דברים שיהא צורך בהם לשם כך, ואם תמצא הרשות הסניטרית המקומית לרצוי, תפרט כל עבודה שיש להוציאה לפועל.

הורעה הדרושה
סילוק מפגע.

(2) כן רשאית הרשות הסניטרית המקומית, באותה הודעה או בהודעה אחרת שתמסר לאותו מחזיק, בעל או אדם, לדרוש ממנו לעשות כל הדרוש לשם מניעת הישנותו של המפגע, ואם תמצא לרצוי, תפרט כל עבודות שיש לעשותן לצורך זה, ואם סבורה הרשות הסניטרית המקומית כי המפגע עלול להישנות באותו המקום, יכולה היא למסור אותה הודעה גם אם סולק המפגע באותו זמן.

(3) (א) אם נוצר המפגע מחמת כל מגרעת או ליקוי מבחינת המבנה או כשהמקום אינו תפוס, יש למסור את ההודעה לבעל המקום;

(ב) אם אי-אפשר למצוא את האדם שגרם למפגע וברור שהמגע אינו נוצר או אינו נמשך ע"י מעשהו, אי-מעשהו או הרשאתו של המחזיק או של בעל המקום, תסלק הרשות הסניטרית המקומית את המפגע בעצמה ותעשה את כל הדרוש למנוע את הישנותו, ורשאית היא לגבות את ההוצאות מאת האדם שע"י מעשהו, אי-מעשהו או הרשאתו נוצר או נמשך המפגע, לכשנמצא אותו אדם.

(4) מקום שנמסרה הודעה לאדם עפ"י סעיף זה, ואם —

(א) נוצר המפגע ע"י מעשה זדון או אי-מעשה בודון של אותו אדם, ואם

(ב) לא מלא אותו אדם אחרי כל דרישה מדרישות ההודעה בתוך הזמן שפורט באותה הודעה,

יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על עשרה פונטים על כל עברה ועברה, בין שניתן לאותו אדם צו בענין מפגע כפי שנקבע בסעיף 55 מספקודה זו ובין שלא ניתן לו צו כזה.

55—(1) אם —

(א) האדם שנמסרה לו הודעה לסילוק מפגע כאמור לעיל לא מלא אחרי כל

דרישה מדרישות ההודעה בתוך הזמן המפורט בהודעה; או

(ב) סבורים הרשות הסניטרית המקומית או רופא ממשלתי כי המפגע, אעפ"י

שסולק מאז מסירת ההודעה, עלול להישנות באותו מקום.

רשאים הרשות הסניטרית המקומית או הרופא הממשלתי לפנות למושל המחוז, והלה, אם הוברר לו כדי הנחת דעתו שלא מלא אחרי ההודעה או שהמפגע, אעפ"י שסולק, עלול להישנות באותו מקום, רשאי לתת לאותו אדם צו הנקרא בפקודה זו צו בענין מפגע.

(2) צו בענין מפגע יכול להיות צו לסילוק מפגע או צו איסור או צו סגירה

או צירוף של צווים כאלה.

(3) צו לסילוק מפגע יכול לדרוש מאדם למלא אחרי דרישות ההודעה, כולן

או מקצתן, או לסלק את המפגע באופן אחר בתוך זמן שיפורט בצו.

(4) צו איסור יכול לאסור את הישנותו של מפגע.

(5) צו לסילוק מפגע או צו איסור צריכים, אם האדם שלו ניתן הצו דורש

זאת או אם מושל המחוז ימצא לרצוי, לפרט את העבודות שאותו אדם צריך לעשותן לשם סילוק המפגע או לשם מניעת הישנותו.

(6) צו סגירה יכול לאסור את השמוש בבית לצרכי דירת אדם.

(7) אין נותנים צו סגירה אלא אם הוכח כדי הנחת דעתו של מושל המחוז

כי מסיבת מפגע אין בית ראוי לדירת אדם, ואם ניתנו הוכחות כאלה יתן מושל המחוז צו סגירה.

(8) אם נוכח מושל מחוז כי הבית נעשה ראוי לדירת אדם, רשאי הוא להכריז

שנוכח בכך ולהביא את תוקף צו הסגירה לידי גמר.

(9) אם לא מלא אדם אחרי ההוראות של צו בענין מפגע בנוגע לסילוק

מפגע, הרי אם לא הוכיח לשופט שלום שעשה את כל אשר ביכלתו למלא אחרי אותו צו, יהא צפוי, נוסף על כל עונש אחר שנקבע בפקודה זו, לקנס שלא יעלה על פונט אחד לכל יום שבו לא מלא אחרי הצו, ואם עשה אדם מעשה בידועין ובמזיד בניגוד לצו איסור או לצו סגירה, יהא צפוי, נוסף על כל עונש אחר שנקבע בפקודה זו, לקנס שלא יעלה על שני פונטים לכל יום של מעשה הניגוד, ובכל אחד משני המקרים רשאית הרשות הסניטרית המקומית להכנס למקום שבנוגע אליו ניתן הצו ולסלק את המפגע ולעשות את כל הדרוש לשם הוצאתו לפועל של אותו צו, וההוצאות שתגרמנה ע"י כך תשולמנה ע"י האדם שלא מלא אחרי הצו.

(10) רשאי מושל מחוז הנותן צו עפ"י סעיף זה לדרוש מכל אדם שניתן לו

הצו לשלם את כל ההוצאות שהוציאה הרשות הסניטרית המקומית בקבלת הצו.

הפרוצדורה כשלא
מלא אחרי
ההודעה; צווים
בענין מפגע.

צווי סגירה והריסה.

56—(1) אם ניתן צו סגירה ביחס לכל בית חייבת הרשות הסניטרית המקומית

למסור הודעה על הצו לבעל הבית וגם לכל דייר של הבית. על כל בעל בית ודייר שנמסרה להם הודעה כזאת למלא אחרי הצו בתוך התקופה שפורטה בהודעה, ובלבד שתהא לא פחות מארבעה עשר יום לאחר מסירת ההודעה, ועל כל דייר כזה, הוא ומשפחתו, לחדול לגור בבית; אם לא ימלא אחרי הצו, יאשם אותו דייר בעברה ויהא צפוי לקנס שלא יעלה על פונט אחד לכל יום במשך

ימי אי־ציותו לצו, ולפי בקשתה של הרשות הסניטרית המקומית יתן מושל המחוז צו להוציאו מן הבית, וצו זה יוצא לפועל ע"י כל שוטר או שוטרים:

בתנאי כי בעל הבית יתן לכל דייר שזמן שכירותו לא נגמר כחוק, סכום הוגן להוצאות העברתו כפי שיוערך ע"י מושל המחוז, ויהא ניתן לגביה בפני בית משפט שלום.

(2) מקום שניתן צו סגירה ביחס לכל בית ואותו צו לא בוטל ע"י צו אחר, הרי אם סבורה הרשות הסניטרית המקומית כי הבית לא נעשה ראוי לדירת אדם וכי לא נקטו בכל השקידה הראויה באמצעים הדרושים כדי לעשות את הבית ראוי לדירת אדם, או כי אי־אפשר לעשות את הבית ראוי לדירה וכי קיומו של הבית או כל חלק הימנו מסוכן או מזיק לבריאות הצבור או לבריאות הדיירים של הבתים הסמוכים, יכולה היא להגיש תלונה למושל המחוז, והלה, לאחר שמיעת התלונה, יכול לתת צו לבעל הבית להרוס את הבית או חלק הימנו בתוך זמן שיפורט באותו צו, שיקרא להלן צו הריסה. צו ההריסה יכול לכלול גם הוראה להשמיד את חמרי הבנין או כל חלק מאותם חמרים.

(3) מקום שניתן צו הריסה, ולא הוגש ערעור נגדו בתוך הזמן שנקבע, או, אם הוגש ערעור כזה והערעור נדחה, חייב בעל הבית להרוס ולסלק את הבית או אותו חלק הימנו שדרוש להרוס בתוך הזמן הנזכר בצו, ואם הצו מורה כך חייב הוא להשמיד את החמרים במדה שהצו מורה, ואם לא עשה כך בעל הבית, תהרוס הרשות הסניטרית המקומית את הבית או אותו חלק הימנו, ואם יש צורך בכך תשמיד את החמרים, והיא רשאית לגבות את הוצאות העבודה מאת בעל הבית.

(4) כל אדם הנפגע ע"י צו הריסה שניתן לו רשאי לערער בפני הנציב העליון בתוך חודש ימים מיום שבו נמסר לו אותו צו.

(5) על בעליו של כל בית שביחס אליו ניתן צו סגירה או הריסה, להחזיר לכל דייר של אותו בית כל דמי־שכירות שקבל מאותו דייר בעד כל תקופה או חלק מכל תקופה שבה לא יכול היה הדייר לישב באותו בית מחמת צו זה.

57. הנחת כל זבל, בין זבל בהמות, ובין זבל מינרלי או זבל צמחים או כל פרש בכל רחוב, או שפיכת מים או נוזל מכל בית לכל רחוב, תהא עבירה עפ"י פקודה זו.

הנחת אשפה וכו' ברחוב.

58.—(1) רשאים הרשות הסניטרית המקומית או כל פקיד מפקדיה, או כל פקיד של המחלקה המורשה כחוק, להכנס במשך היום לכל בנין או בנינים, לאחר מסירת הודעה מספיקה או עפ"י צו של שופט־שלום כדי לבדוק אם קיים בהם כל מפגע ואותם פקידים רשאים לכשיהא צורך בכך, לפתוח את הקרקע של אותם בנינים ולצוות לבדוק את התעלות או לעשות אותה עבודה אחרת שתהא דרושה לבדיקתם הממשית של הבנינים הנ"ל.

סמכות־כניסה.

(2) אם מעמידים מכשולים על דרכו של הנכנס, רשאי שופט־שלום, לאחר הודעה לבעל הבנינים או למחזיק בהם, ליתן צו בכתב למתן רשות כניסה. אם מולזלים בצו זה, יאשם האדם המכשיל את הכניסה עפ"י צו זה בעברה ויהא צפוי לקנס של לא יותר מחמשה פונט, ואפשר ליתן באותו האופן צו חדש בדבר כניסה בכוח. אם אי־אפשר למצוא את המחזיק או אם אין מוצאים שום אדם בבנינים, אפשר להכנס בכוח. אם לא מצאו שום מפגע, תחזיר הרשות המקומית את הבנינים למצבם הקודם על חשבונה היא. כל צו שניתן עפ"י סעיף זה ישאר בתקפו עד סילוק המפגע או עד שיתברר כי אינו קיים.

מסירת הודעות
יצוויים.

59—(1) לצורך חלק זה מפקודה זו רואין את המסירה של הודעה או צו כמסירה שרירה וקיימת אם נמסרו כדלקמן:—

(א) ע"י מסירתם לאותו אדם, או ע"י מסירתם במקום מגוריו הידוע לאחרונה, לכל בוגר מבני משפחתו או למשרת משפחתו, ובהעדר אנשים כאלה, — לכל בוגר המצוי שם; או

(ב) ע"י הנחתם במקום מגוריו או עסקיו הרגיל של אותו אדם, או ע"י הדבקתם באופן בולט באותו המקום בנוכחות שני עדים; או

(ג) ע"י שליחתם בדואר במכתב נושא בולים הערוך לאותו אדם במקום מגוריו או עסקיו הרגיל או האחרון.

(2) אם נמסרו אותה הודעה או אותו צו ע"י הדואר, רואין אותם כאילו נמסרו בזמן שהמכתב המכיל את ההודעה או הצו נמסר במהלך הרגיל של הדואר, וכדי להוכיח מסירה זו די להוכיח כי המכתב נרשם בפנקס המכתבים היוצאים וכי המכתב נשא את הכתובת הנכונה והושם בתיבת הדואר.

(3) כשדרוש לפי חלק זה מהפקודה למסור לבעל כל קרקע או בנין או למחזיק בהם הודעה או צו, הרי אם לא נמסרו ע"י הדואר, רואין את הכתובת ככתובת נכונה, אם צוינו בכתובת „בעלים" או „מחזיק" של אותה קרקע או אותו בנין, בלא הוספת כל שם, או תאור אחרים.

משפטים נגד
מפגעים במקרים
ידועים.

60—(1) מקום שנראה כי מפגע לפי חלק זה מהפקודה נגרם — כולו או מקצתו — ע"י פעולותיהם או באשמתם של שני בני אדם או יותר, רשאים הרשות הסניטרית המקומית או תובע אחר להגיש תביעה משפטית נגד כל אדם כזה, ולכלול בתביעה משפטית אחת את כל אותם האנשים או כל שנים מהם או יותר; ואפשר לצוות כל אחד או יותר מאותם אנשים להפסיק את המפגע במדה שאותו מפגע נגרם, לדעת בית המשפט המטפל בענין, ע"י עברה או עברות על עשה או לא תעשה שהוא או הם עברו עליהן. או אפשר לאסור עליהם להמשיך בכל פעולות או אי-פעולות כאלה אשר, לדעת בית המשפט, סייעו לכל מפגע, גם אלמלא היו הפעולות או אי-הפעולות הללו, כל אחת מצד עצמה גורמות למפגע. והוצאות המשפט תחולקנה בצורה שבית המשפט ימצאנה ישרה והוגנת.

(2) לא יופסק משפט נגד אנשים אחדים שנכללו בתביעה אחת מחמת מותו של כל איש מן האנשים שנכללו כנ"ל, אלא אפשר להמשיך באותו משפט כאילו לא היה הנפטר כלול מלכתחילה כנ"ל.

(3) כשדרוש להוכיח באיזה פעולות משפטיות שנוקטין בהן עפ"י הוראות חלק זה מהפקודה הן במפגעים, בין בכתב ובין בצורה אחרת, את בעליו של כל בנין או את המחזיק בו, די לסמנו כ„בעלים" או „מחזיק" של אותו בנין, בלא הזכרת שם או תאור נוסף.

הוראות בנוגע
לאניות.

61—(1) לצורך הוראות חלק זה מהפקודה בנוגע למפגעים, הרי כל ספינה הנמצאת בכל נהר, נמל או מים אחרים בתוך תחומי המחוז של הרשות הסניטרית המקומית, תהא כפופה לשיפוטה של אותה רשות כדרך שהיתה כפופה לו אילו היתה בית בתוך אותו מחוז.

(2) סעיף זה לא יחול על כל אניה שבפיקודו או פיקוחו של כל קצין בחילות הוד מלכותו או על כל אניה השייכת לאינו ממשלה זרה, אלא במדה שהנציב העליון יורה בצו אם בדרך כלל ואם במקרה מסויים.

62. הוראות חלק זה מהפקודה בנוגע למפגעים רואין אותן כאילו הן באות להוסיף על כל זכות לתקנה משפטית או כל זכות לנקוט בפעולה משפטית עפ"י כל הוראות אחרות מפקודה זו או עפ"י כל חוק או פקודה אחרים או עפ"י מקור אחר, ולא לפגוע בהם או לצמצמן:

אין הוראות בנוגע למפגעים פוגעות בתקנות משפטיות אחרות.

בתנאי ששום אדם לא יענש בעד אותה עבירה גם לפי הוראות פקודה זו בנוגע למפגעים וגם לפי כל חוק או פקודה אחרים או באופן אחר כאחד.

אזורים סניטריים כפריים וכפרים.

63. באזורים הסניטריים הכפריים, תחולנה ההוראות דלקמן נוסף על שאר ההוראות שבחלק זה של הפקודה:—

תפקידי המחזיקים בכתים באזורים סניטריים כפריים.

(1) על כל מחזיק בבנין ועל כל בעל בנין בלתי תפוס —

(א) להחזיק אותו בנין ואת המקום מסביב לו במצב נקי;

(ב) לנקות ולסלק כל לכלוך, אשפת-בית או אשפת-רחוב, או חומר מתועב

אחר באותו בנין או סמוך לו —

כדי הנחת דעתו של רופא ממשלתי.

(2) אם בעל כל בנין כזה או מחזיק בו משאירו במצב מלוכלך או מזיק לבריאות, רשאי המפקח לדרוש מאתו בהודעה בכתב לנקותו או להביאו למצב מתוקן בתוך הזמן המפורט בהודעה ולא פחות מעשרים וארבע שעות; אם אין הבעל או המחזיק ממלא אחר האמור באותה הודעה, יודיע המפקח הנ"ל לרופא הממשלתי על כך, והרופא הממשלתי ישלח לבעל או למחזיק הודעה חדשה בחתימתו ובה ידרוש הימנו לנקות את הבנין או להביאו למצב מתוקן בתוך הזמן המפורט בהודעה החדשה ולא יותר מעשרים וארבע שעות; וכל מחזיק או בעל שאינו ממלא אחר האמור באותה הודעה חדשה בתוך הזמן המפורט, יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס של לא יותר מפינט אחד ולקנס נוסף של מאה מיל בעד כל יום שהוא ממשך בעברה לאחר מסירת הודעה חדשה כנ"ל:

פרוצדורה לגבי בנינים הנמצאים במצב מזיק לבריאות.

בתנאי כי לצורך סעיף זה תעשה כל עבודת מבנה שדרוש לעשותה, בהתאם להוראות סעיף 54.

(3) בכל הכפרים והאזורים הסניטריים הכפריים יהיו הרופא הממשלתי והמפקחים רשאים:—

סמכויותיהם של הרופא הממשלתי והמפקחים.

(א) לבדוק ולבקר את מצב הסניטציה והנקיון של המקום ולקבוע אזורים להנחת האשפה;

(ב) להדביר מפגעים ולבערם;

(ג) לפקח על הספקות מים צבוריות ופרטיות;

(ד) לקבוע את התנאים הסניטריים שבהם יימכרו מיצרכי מזון ומשקאות באותם אזורים, במדה שלא נקבעו לפיקוח זה הוראות בחוקים אחרים;

(ה) למלא את כל אותם התפקידים האחרים שהוקצו להם עפ"י הוראות פקודה זו.

(4) חובתו של המוכתר בכפרים תהא לסייע לרופא הממשלתי והמפקחים בענינים השונים המפורטים בזה ולהוכיח כי דרישותיו השונות של הרופא הממשלתי הוצאו לפועל.

תפקידיו של המוכתר.

סידור הספקות מים
והחוקתו.

פרק קמט.

פרק פד.

64. בכל כפר רשאית הרשות הקפריה, אם נתבקשה כך ע"י הנציב העליון, להספיק את אמצעי התעול הדרושים ולהחזיק את הספקת המים המתאימה והמספיקה לצרכים צבוריים ופרטיים, ולצורך זה רשאית היא, בהתחשב עם הוראות פקודת הדרכים והמפעלים בכפר ופקודת המועצות המקומיות, או כל פקודה הבאה במקומן, או כל צו שניתן לפי פקודות אלו, —

(א) לבנות ולהחזיק מפעלי מים, לחפור בארות, ולעשות כל פעולות שתהיינה דרושות ;

(ב) להתקשר בחווה עם כל אדם בדבר הספקת מים ;

(ג) לחפור ולהחזיק תעלות וביבין ומפעלים להורמת מי שופכין ; בתנאי כי כל תכנית של הספקת מים או תעול תהא זקוקה לאישורו של המנהל ; וכן

(ד) לעשות בדרך כלל כל עבודה צבורית המכוונת לפתח את המצב הסניטרי והנקיון של הכפר ואת בריאותם ושלומם של תושביו.

חלק ז.

שונות.

הספקת נוחיות
סניטריות.

65. לאחר מתן תיקף לפקודה זו, לא יבנה שום אדם כל בית חדש לצורך דירה, או יבנה מחדש כל בית קיים לאותו צורך, חוץ אם יש בו או סמוך לו (לשמוש דייריו) בית-כסא או אותן נוחיות סניטריות אחרות שתאושרנה ע"י הרופא הממשלתי.

הרשות המקומית
רשאית להתקין
חדרי-מתים.

66. רשאית כל רשות סניטרית מקומית, ואם דרש זאת מושל המחוז — חייבת היא להתקין ולצייד מקום מתאים לקבלת גופות לפני קבורתן הקרוי בפקודה זו בשם חדר-מתים, והיא רשאית להתקין חוקי-עזר בנוגע להנהלתו ובנוגע לדמי השימוש בו ; כמו"כ, היא רשאית לדאוג לקבורה הוגנת וחסכנית של כל גופה שתתקבל בחדר-מתים, במחירים שייקבעו באותם חוקי-עזר.

רופא ממשלתי רשאי
במקרים ידועים
לצוות להעביר את
הגופה לחדר המתים.

67. מי שמת מאיוזו מחלה מידבקת והחזיקו את גופתו בחדר שבו דרים או ישנים בני-אדם, או מקום שבבית או חדר כזה מונחת גופה הנמצאת במצב העלול לסכן את בריאותם של גרי הבית או החדר, רשאי כל רופא ממשלתי, לפי תעודה החתומה ע"י רופא בעל רשיון, או באין תעודה כזאת, מסמכותו הוא, לצוות להעביר את הגופה, על חשבונה של הרשות הסניטרית המקומית, לכל חדר-מתים שהותקן ע"י אותה רשות, ולצוות לקברה בתוך הזמן שייקבע באותו צו ; אם לא יקבלו על עצמם ידידיו או קרוביו של המנוח לקבור את הגופה בתוך הזמן שנקבע כנ"ל ולא יקבורוה, מחובתה של הרשות הסניטרית המקומית לקבור אותה גופה, אולם רשאית הרשות הסניטרית המקומית לגבות כל הוצאות הכרוכות בזה מכל אדם הצפוי לפי החוק לסילוק הוצאות אותה קבורה.

כל המפריע להוצאתו לפועל של צו מאת רופא ממשלתי לפי סעיף זה יאשם בעברה ויהא צפוי לקנס של לא יותר מעשרה פונט.

סמכויותיה של
רשויות מקומיות
להתקין מקומות
לבריכות לאחר
המות.

68. רשאית כל רשות סניטרית מקומית להתקין ולהחזק מקום מתאים (שלא בחדר המתים) לקבלת גופות במשך הזמן הדרוש לעריכת בדיקה שלאחר המות שצווה חוקר סבות מות או רשות חוקית אחרת, ומקום שהותקן מקום כזה, רשאים חוקר סבות המות או רשות חוקית אחרת להעביר את הגופה לאותו מקום ומאותו

מקום לשם הוצאתה לפועל של אותה בדיקה שלאחר המות, והוצאות־העברה אלו תשולמנה באותו אופן ומאותם כספים שמשלמין את הוצאותיה ומסיה של בדיקה לאחר המות שחוקר סבות המות צוה לערכה.

קנס על מחזיק
המפריע לבעלים.

69. אם מונע המחזיק בכל בנין את בעליו מלמלא או להוציא לפועל את הוראותיה של פקודה זו, הרי שופט השלום שאליו נערכה בקשה, ידרוש, עפ"י צו בכתב, מאותו מחזיק להרשות להוציא לפועל את העבודות שדרוש לבצען, בתנאי שאותן עבודות נראות לאותו שופט־שלום כדרושות לשם מלוי אחר הוראות פקודה זו או הוצאתן לפועל; ואם, בתוך זמן מספיק לאחר מתן צו זה, מסרב המחזיק שכנגדו ניתן הצו למלא אחריו יהא צפוי לקנס של לא יותר מחמשה פונט בעד כל יום לאחר מכן שהוא ממשך בסירובו.

תקנות.

70. רשאי המנהל להתקין בדרך כלל לשם הוצאתן לפועל של הוראות פקודה זו, ובמיוחד, מבלי לפגוע בכללותה של הסמכות הנזכרת לעיל, תקנות, —

(א) הקובעות את טופסי ההודעות והצוויים והמסמכים האחרים שיש להוציאם עפ"י פקודה זו;

(ב) להבטחת תנאים סניטריים ונוחויות מספיקות של עבודה זמנית בקשר עם קטיף או מפעלים פרטיים או צבוריים אחרים.

קנס בעד עברות
שלא פורשו

71. כל המפר או עובר במזיד על כל הוראה של פקודה זו שאינה קובעת קנס, או המפריע לכל אדם הפועל ברשות פקודה זו או העסוק בהוצאתה לפועל, או המפר במזיד כל הוראה, או תקנה שניתנו כחוק עפ"י פקודה זו, יהא צפוי בעד כל עברה כזאת לקנס של לא יותר מחמשה פונט.

כמקרה של סתירה
תכרענה הוראות
הפקודה הזאת את
ההוראות הרומות
שהן בפקודות
אחרות.

72. אם יתברר כי קיימת איזו סתירה בין הוראות פקודה זו והוראות כל פקודה או חוק אחרים, המסדירים כל דבר מהדברים לפי פקודה זו, או בין כל סמכויות המסורות בפקודה זו וכל סמכויות המסורות בכל פקודה או חוק אחרים בנוגע לדברים אלה, הולכין אחר הוראות הפקודה הזאת והסמכויות המסורות על פיהן.

ביטול
ויוצא מן הכספים.

73. הפקודה והחוקים האחרים הנזכרים בתוספת א' לפקודה זו מבוטלים בזה במדה המפורטת בטור השלישי הימנה :

בתנאי כי כל התקנות, הצוויים, המודעות, התעודות והרשיונות שניתנו או נמסרו כחוק עפ"י כל פקודה המבוטלת עפ"י פקודה זו רואין אותם כאילו ניתנו או נמסרו (ככל אשר מחייב הענין) עפ"י פקודה זו, והם ישארו במלוא תקפם עד אם יבוטלו כחוק או ישונו עפ"י פקודה זו.

תוספת א'.

מרת הכיסוף	השם הקצר של הפקודה או החוק	המספר והשנה
סעיפים 1 עד 11, ועד בכלל הכל.	החוק העותומני המסדיר את הקמת בתי־החולים הפרטיים. פקודת בריאות העם.	27 בשעבאן, 1286. פרק קכ"א.

תוספת ב'.

מחלות מידבקות עפ"י סעיף 11.

מחלת תולעי הוו.	דלקת בת־האוזן.
גחלת.	שבתת המוח והשדרה.
קדחת שחור השתן.	דלקת־עינים של הילודים.
חלירע.	קדחת הפרטיפוס:
בעבועיות.	דלקת־ריאות חדה ראשונית.
קרמת אמתית.	דלקת־ריאות חדה שפעתית.
גנדרת.	דבר.
אסכרה.	דלקת חדה של החומר האפור שבמוח
בורדם.	השדרה, ודלקת החומר האפור שבמוח.
דלקת מוח רדמחנית.	קדחת היולדות.
שושנה.	קדחת חוזרת.
מחלת הטלפים והפה.	שנית.
נחרת.	מחלת השסועיות.
כלבת	חלי האבעבועות.
צהבת מתדבקת.	צפדת.
צהבת מידבקת (מחלת וייל).	שחפת לכל צורותיה.
לישמניות (קלעה עזר).	טיפוס הבטן.
צרעת.	טיפוס.
מלריה.	קדחת גלית.
חצבת.	שעלת.
חצבת גרמנית.	קדחת צהובה.

תוספת ג'.

מחלות מידבקות עפ"י סעיף 22(4).

שבתת המוח והשדרה.	חצבת.
בעבועיות.	דלקת בת־האוזן.
אסכרה.	שנית.
בורדם (לכל צורותיו).	חלי האבעבועות.
טיפוס הבטן (לרבות הפרטיפוס לצורותיו).	שחפת הריאות.
חצבת גרמנית.	טיפוס.
צרעת.	שעלת.